

Teknologi

Teknologi spiller en stadig større rolle inden for demensområdet, både for personer med demens, pårørende og fagpersoner.

Her kan du læse om eksempler på teknologi, der kan støtte mestring, aktivitet og trivsel og om teknologi, som kan øge trykthed og sikkerhed. Du kan også læse om adgang til teknologi og hjælpemidler, om hvordan teknologi kan introduceres og fastholdes i hverdagslivet hos mennesker med demens og om forskning i teknologi samt etiske dilemmaer ved brug af teknologi.

Teknologi og velfærdsteknologi?

Teknologi omtales ofte under paraplybetegnelsen velfærdsteknologi. Velfærdsteknologi er ikke klart defineret, men beskrives ofte som produkter, der støtter eller hjælper en bruger, der har et nedsat funktionsniveau, med offentlige eller private velfærdsydelser.

Velfærdsteknologi omtales også ofte som noget, der øger livskvalitet og kvalitet i ydelser for brugeren, og som sparer arbejdskraft og styrker effektivitet i samfundet.

Begrebet velfærdsteknologi bruges om mange forskellige produkter. Ofte er det teknologibaserede produkter, fx høreapparater eller elektronisk medicindosering, men begrebet bruges også om ting, der ikke er teknologibaserede, fx rollatorer og kugledyner.

For at gøre det klart, at vi her skriver om teknologibaserede løsninger, bruger vi ikke begrebet velfærdsteknologi, men i stedet teknologi som paraplybegreb.

Teknologiens udfordringer og potentialer for mennesker med demens

Brug af teknologi blandt mennesker med demens kan ses i to modsatrettede perspektiver, de mange udfordringer og de mange muligheder, som teknologi byder på.

I det moderne samfund er vi omgivet af mange forskellige former for teknologi i hverdagen. Det er bl.a. nødvendigt at bruge teknologi, når vi som borgere modtager elektronisk post, bruger rejsekort i offentlig transport m.m.

Teknologien er også central i vores private hverdagsliv, når vi skal have information, bruge medier, lave ting i husholdningen, have kontakt med andre, underholdes osv. Her er det nødvendigt, at vi kan håndtere fx mobiltelefon, tablet eller computer, og at vi kan bruge husholdningsapparater, tv osv., som i stigende grad er højteknologiske.

For en person med demens, der har aftagende kognitive funktioner, er det ofte en stor udfordring at leve i et samfund, der i så høj grad er baseret på teknologi. Mennesker med demens reducerer ofte deres brug af teknologi og opgiver at bruge teknologien i takt med, at sygdommen udvikler sig.

Det er i nogle tilfælde muligt at finde løsninger, fx at frabede sig elektronisk post fra myndigheder, men i mange sammenhænge tages der ikke sådanne særlige hensyn til personer, som har vanskeligt ved at bruge teknologi pga. kognitive vanskeligheder.

Teknologi har dog også store potentialer og kan spille en vigtig rolle i forhold til at støtte og hjælpe mennesker med demens til at mestre hverdagslivet og øge deres tryghed og livskvalitet. Når mennesker med demens selv bruger teknologien, er det naturligvis vigtigt, at den matcher ønsker, behov og funktionsniveau hos den enkelte.

Funktionsniveau i forhold til teknologi påvirkes både af personens syn på og interesse for at bruge teknologi, men også af færdigheder til at bruge teknologien. Og her har det også betydning, hvilke demenssymptomer personen har og sværhedsgraden af disse symptomer.

Det er også helt centralt, at mennesker med demens har adgang til den bedst egnede teknologi, og at de får den rette støtte til at blive introduceret til teknologien, lærer at bruge den i hverdagen, og at de også støttes i at fastholde brug af teknologi i hverdagen.

Når teknologien primært bruges eller administreres af pårørende og/eller fagpersoner, har individuelle forhold om fx erfaring og færdigheder i at bruge teknologi også stor betydning. Derfor er det også vigtigt, at der overfor pårørende og fagpersoner er fokus på støtte til implementering og daglig brug af teknologien og på organisering i forhold til brug af teknologien.

Kilder

Gaber, S. N., Nygård, L., Brorsson, A., Kottorp, A., & Malinowsky, C. (2019). Everyday technologies and public space participation among people with and without dementia. *Canadian Journal of Occupational Therapy*, 86(5), 400-411.

[PubMed](#)

Gibson, G., Dickinson, C., Brittain, K., & Robinson, L. (2019). Personalisation, customisation and bricolage: how people with dementia and their families make assistive technology work for them. *Ageing & Society*, 39(11), 2502-2519.

[cambridge.org](#)

Tannebæk, K. og Øksnebjerg, L. (2022). *Teknologi til mennesker med demens. I: Forstå demens, 3. udgave*, Hans Reitzels Forlag.

Læs mere om teknologi og demens:

[Teknologi kan støtte mestring, aktivitet og trivsel](#)

[Tryghedsskabende teknologi](#)

[Adgang til teknologi og hjælpemidler](#)

[Introduktion og fastholdelse af teknologi i hverdagen](#)

[Forskning i teknologi til mennesker med demens](#)

[Etiske dilemmaer ved brug af teknologi](#)

Senest opdateret: 11. oktober 2023